

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
„СРБИЈА ВОЗ“ а.д.
ЗА 2018. ГОДИНУ

I	ОПШТИ ПОДАЦИ	3
I a	ОПИС ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	4
1.	Опис пословних активности	4
2.	Организациона структура	4
II	ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА	5
1.	Извештај пословодства о реализацији усвојене пословне политике	5
2.	Анализа остварених прихода, расхода и резултата пословања и рачуна анализа	5
3.	Информације о остварењима друштва по сегментима у складу са захтевима МСФИ	8
3.1	Главни купци, добављачи и сегменти	8
4.	Информације о стању (број и %), стицању, продаји и поништењу сопствених акција	9
5.	Износ, начин формирања и употребу резерви током последње две године	9
II a	ИНФОРМАЦИЈА О КАДРОВСКИМ ПИТАЊИМА	10
III	УЛАГАЊА СА ЦИЉЕМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	10
IV	ДОГАЂАЈ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ	11
1.	Битни пословни догађаји који су се десили од дана билансирања до дана подношења извештаја	11
2.	Наплаћена отписана или исправљена потраживања	11
3.	Судски спорови изгубљени након истека пословне године	11
V	ОПИС БУДУЋЕГ РАЗВОЈА ДРУШТВА ПРОМЕНА У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА, КАО И ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ	12
1.	Опис очекиваног развоја друштва у наредном периоду	12
2.	Главни ризици и претње којима је изложено привредно друштво	13
VI	АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА	13
VII	ПОТКУП СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА	13
VIII	ОГРАНЦИ	14
IX	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	14
X	УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА И ПОЛИТИКЕ ЗАШТИТЕ, ИЗЛОЖЕНОСТ ЦЕНОВНОМ РИЗИКУ, КРЕДИТНОМ РИЗИКУ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И РИЗИКУ НОВЧАНОГ ТОКА	15
XI	ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА	20

I ОПШТИ ПОДАЦИ

1	Пословно име	Акционарско друштво за железнички превоз путника „Србија Воз“	
	Седиште и адреса	Београд, Немањина 6	
	Матични број	21127124	
	ПИБ	109108438	
2	Веб сајт и имејл адреса	www.srbvoz.rs ; office@srbvoz.rs	
3	Број и датум Решења о упису у Регистар привредних субјеката	БД 69669/2015 од 10.08.2015. г.	
4	Делатност (шифра и опис)	4910 Железнички превоз путника, даљински и регионални	
5	Број запослених (на дан 31.12.2018. г.)	2.343	
6	Број акционара (на дан 31.12.2018. г.)	1	
7	Име и презиме акционара	Број акција на дан 31.12.2018. г.	Број акција на дан 31.12.2018. г.
	Република Србија	21.106.082	100 %
8	Вредност основног капитала		21.106.082.000
9	Број издатих акција – обичне	21.106.082	
	ISIN број	ISIN RSSVOZE 58708	
	CIF код	ESVUFR	
11	Пословно име, седиште и пословна адреса ревизорске куће која је ревидирала последњи финансијски извештај	FinExpertiza d.o.o, Beograd Nušićeva 15, Beograd	
12	Назив организованог тржишта на које су укључене акције	Акције се не котирају на берзи	

I а ОПИС ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

1. Опис пословних активности

„Србија Воз“ а.д. (у даљем тексту: „Друштво“) се бави железничким превозом путника, даљинским и регионалним, као и обављањем других делатности у складу са законом. Друштво је на основу спроведеног поступка статусне промене регистровано у Регистар привредних субјеката, Решењем БД 69669/2015 од 10.08.2015. године са матичним бројем 21127124, Порески идентификациони број Друштва је 109108438. Седиште Друштва је у Београду, улица Немањина број 6.

2. Организациона структура

Правилником о организацији и систематизацији Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија Воз“, Београд утврђена је организација Друштва по пословима који су организовани у секторима/центрима, као организационим облицима, и то: Сектор за саобраћајне послове, Сектор за вучу возова, Сектор за одржавање возних средстава, Сектор за комерцијалне послове и продају, Сектор за информационо комуникационе технологије, Сектор за финансијско рачуноводствене послове, план и попис, Сектор за набавке и стоваришне послове, Сектор за правне послове и људске ресурсе, затим Центар за маркетинг и медије, Центар за контролу прихода, Центар за интерну ревизију и Центар за реструктурирање и сарадњу са синдикатима.

Послови у Друштву обављају се у оквиру организационих делова: кабинет генералног директора, секретаријат органа управљања, сектор, центар, секција, организациона јединица.

У оквиру сектора и центара образују се нижи организациони делови: одељење и служба.

У оквиру секција образују се нижи организациони делови: организациона јединица (ОЈ), одељење, служба, станица, радионица, сервис.

Кабинет генералног директора и послови који су организационо везани за Кабинет и органе Друштва, Скупштину и Одбор директора, обухватају послове остваривања пословодне, стручне и административне функције у Друштву.

За Кабинет генералног директора организационо су везани и послови Центра за унутрашњу контролу, Центра за контролу прихода, Центра за интерну ревизију, Центра за реструктурирање и сарадњу са синдикатима и Центра за маркетинг и медије.

На челу Друштва је Одбор директора, којег предлаже Скупштина Друштва, а Скупштину Друштва именује Влада Републике Србије.

II ПРИКАЗ РАЗВОЈА, ФИНАНСИЈСКОГ ПОЛОЖАЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА

1. Извештај пословодства о реализацији усвојене пословне политике

Скупштина Друштва на седници одржаној 20.06.2019. године на предлог Одбора директора, усвојила је Финансијске извештаје и Годишњи извештај пословања Друштва за 2018. годину и констатовала да се пословање обављало у складу са усвојеном пословном политиком.

2. Анализа остварених прихода, расхода и резултата пословања и рацио анализа

„Србија Воз“ а.д. је у периоду јануар – децембар 2018. године остварило укупне приходе у износу од 6.048 милиона динара, и укупне расходе у износу од 7.339 милиона динара, док нето губитак из редовног пословања у овом периоду износи 1.291 милиона динара.

Најзначајнији извор финансирања текућег пословања су приходи од финансирања ОЈП, у износу од 3,6 милијарде динара, или 62,2% укупног пословног прихода.

Влада Републике Србије, у складу са Законом о буџету¹ за 2018. годину (члан 8. Раздео 22, Глава 22.0 – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Програм 0701 – Уређење и надзор у области саобраћаја, Функција 450 – Саобраћај, Програмска активност 0002 – Железнички и интермодални саобраћај, Економска класификација 451) определила је износ од 14,71 млрд. динара за Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, а распоред и коришћење ове апропријације вршиће се по посебним актима Владе Републике Србије.

Део средстава на економској класификацији 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, у висини од 3,6 млрд. динара, планирано је да буде опредељен за „Србија Воз“ а.д. и средства би се користила у складу са Уговором о обавези јавног превоза путника у железничком саобраћају у Републици Србији, којим се дефинишу услови под којима ће Превозник пружати услугу јавног превоза путника у железничком саобраћају, у складу са одредбама Закона о железници.

Средства у износу од 3.600 милиона динара обезбеђена су за финансирање Обавезе јавног превоза у 2018. години (Закључком о усвајању Програма о распореду и коришћењу средстава субвенција Владе Републике Србије 05 Број 401-240/2018 од 11.01.2018. године).

Мере усмерене на смањење расхода, базиране су, између осталог, на рестриктивном приступу у планирању трошкова, контроли стварања обавеза, али и на активностима у циљу наставка процеса реструктурирања, као и на активностима у циљу редукције саобраћаја на одређеним правцима, и то на пругама које остварују најниже резултате рада, итд..

¹ „Службени гласник РС“ број 113/17

2.1.	Анализа прихода					
	Опис	Износ (у хиљадама динара)				%
	Приходи:	2018.	2017.	2018. %	2017. %	2018/2017 (индекс)
	Пословни приходи	5.787.996	6.780.821	95,70	93,09	85,36
	Финансијски приходи	6.249	34.374	0,10	0,47	18,18
	Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	0	10.875	0,00	0,15	0,00
	Остали приходи	253.873	457.701	4,20	6,28	55,47
	Укупно	6.048.118	7.283.771	100	100	-
	Приходи од продаје услуга (тржишта)					
	Приход од продаје услуга у земљи	1.454.965	1.572.870	76,85	79,67	108,10
	Приход од продаје услуга у иностранству	438.230	401.411	23,15	20,33	91,60
	Укупно	1.893.195	1.974.281	100	100	-

2.2.	Анализа расхода					
	Опис	Износ (у хиљадама динара)				%
	Расходи:	2018.	2017.	2018. %	2017. %	2018/2017 (индекс)
	Пословни расходи	6.649.282	7.183.010	91,26	96,54	92,57
	Финансијски расходи	56.559	24.130	0,78	0,32	234,39
	Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	87.646	9.250	1,20	0,12	947,52
	Остали расходи	492.898	223.919	6,76	3,01	220,12
	Укупно	7.286.395	7.440.309	100	100	-
	Пословни расходи					
	Трошкови материјала	184.163	427.306	2,77	5,95	43,10
	Трошкови горива и енергије	650.418	858.528	9,78	11,95	75,76
	Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних примања	2.395.953	2.567.003	36,03	35,74	93,34
	Трошкови производних услуга	2.000.293	2.039.780	30,08	28,40	98,06
	Трошкови амортизације и	1.284.369	1.152.202	19,32	16,04	111,47

резервисање					
Нематеријални трошкови	142.472	147.797	2,14	2,06	96,40
/Приходи од активирања учинака и робе/	(8.386)	(9.606)	-0,12	-0,13	87,30
Укупно	6.649.282	7.183.010	100	100	-

2.3.	Анализа резултата пословања			
	Опис	Износ (у хиљадама динара)		2018/2017 (индекс)
	Резултат пословања	2018.	2017.	
	Пословни добитак / (губитак)	(861.286)	(402.189)	214,15
	Финансијски добитак / (губитак)	0	10.244	
	Остали добитак / (губитак)	(1.238.267)	(156.538)	791,03
	Нето губитак пословања које се обуставља	(52.530)	(67.808)	77,47
	Добитак / (губитак) пре опорезивања	(1.290.797)	(224.346)	575,36
	Одложени порески расходи периода	(199.907)	(413.825)	351,63
	Нето добитак / (губитак)	(1.490.704)	(638.171)	235,59

2.4.	Рацио анализа и анализа показатеља пословања			
	Рацио анализа			
	Опис	2018.	2017.	2018/2017 (индекс)
	Принос на укупан капитал (добитак из редовног пословања пре опорезивања / капитал)			
	Принос на имовину (пословни добитак / пословна имовина)			
	Нето принос на сопствени капитал (нето добитак / капитал)	0,0000	0,0000	0
	Степен задужености (дугорочна резервисања и обавезе / укупна пасива)	0,0227	0,0086	263,95
	I Степен ликвидности (готовински еквиваленти и готовина / краткорочне обавезе)	0,75	0,87	86,21
	II Степен ликвидности (краткорочна потраживања, пласмани и готовина / краткорочне обавезе)	1,08	1,25	86,40

		Износ (у хиљадама динара)		2018/2017 (индекс)
		2018.	2017.	
	Нето обртни капитал (обртна имовина (без одложених пореских средстава) – краткорочне обавезе)	(8.710.667)	(8.661.808)	100,564074

2.5.	Анализа показатеља у вези са акцијама и тржишном капитализацијом			
	Опис	2018.	2017.	2016.
	Исплаћена дивиденда по акцији	0	0	0

3. Информације о остварењима друштва по сегментима у складу са захтевима МСФИ 8

Друштво не може издвојити сегменте у складу са МСФИ 8.

3.1 Главни купци, добављачи и сегменти

Најзначајнији купци у земљи представљени су у следећој табели:

У 000 РСД	2018
ЈП Железнице Србије	22,614
NCL Neo Cargo Logistic d.o.o.	13,158
Србија Карго а.д.	9,456
Инфраструктура Железница Србије	5,313
Остали	12,979
Укупно	63,520

Најзначајнији купци у иностранству представљени су у следећој табели:

У 000 Рсд	2018
Железнице Црне Горе	136,709
Македонске Железнице	35,670
Оптим Турс д.о.о., Минхен	20,761
Остали	35,108
Укупно	228,248

Најзначајнији добављачи представљени су у следећој табели:

У 000 РСД

2018

Инфраструктура Железница Србије а.д.	153,796
Шинвоз д.о.о.	66,804
НИС а.д.	58,980
UNIQA – Неживотно осигурање	26,268
Србија Карго а.д.	12,312
Остали	60,650
Укупно	378,811

4. Информације о стању (број и %), стицању, продаји и поништењу сопствених акција

Основни капитал Друштва је 100% акцијски капитал и подељен је на 21.106.082 обичних акција, појединачне номиналне вредности од 1.000,00 РСД, по једној акцији и укупне номиналне вредности од 21.106.082.000,00 РСД. Акције су обичне и уписују се у књигу акционара.

5. Износ, начин формирања и употребу резерви током последње две године

На дан 31.12.2018. године, стручне службе Друштва извршиле су процену вредности опреме намењене за касацију. Ефекти поменуте процене рефлектовали су се на ревалоризационе резерве Друштва тако што су довеле до смањења њихове вредности у укупном износу од 105,287 хиљада динара.

Друштво је извршило укидање ревалоризационих резерви у корист губитка ранијих година у укупном износу од 15,351 хиљада динара, а за средства која су расходована, а налазила су се на подручју посебне намене, уређења приобаља града Београда реке Саве за пројекат Београд на води.

На дан 31.12.2018. године Друштво је спровело укидање резервисања за отпремнине у износу 805 хиљада динара и извршило ново резервисање за отпремнине у складу са МРС 19 у износу 6,815 хиљада динара, тако да су резерве по овом основу, након спроведених промена у пословним књигама, повећане за 6,010 хиљада динара у односу на 2017. годину уз смањење актуарских губитака у износу од 73,031 хиљада динара.

II а ИНФОРМАЦИЈА О КАДРОВСКИМ ПИТАЊИМА

1	Долазак нових запослених	Друштво је пословну 2018. годину започело са 2,185 запослених. Током 2018. године извршен је пријем 183 лица у складу са Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“, бр. 113/2013, 21/2014, 66/2014, 118/2014, 22/2015 и 59/2015) и Закључцима Комисије за давање сагласности за ново запошљавање бр. 112-5938/2018 од 28.06.2018. године, бр. 112-5938/2018-2 од 10.07.2018. године, бр. 112-7886/2018 од 29.08.2018. године и бр. 112-10052/2018 од 29.10.2018. године.
2	Одлазак запослених	У току 2018. године за 25 запослених је престао радни однос, по следећим основама: по сили закона због навршења 65 година живота 1, споразумни престанак радног односа 12, инвалидска пензија 4, смрт запосленог 7 и отказ уговора о раду 1.
3	Запошљавање значајних кадрова	Током године није било значајних промена у менаџменту Друштва.

III УЛАГАЊА СА ЦИЉЕМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

У Друштву је дефинисана политика заштите животне средине кроз стално унапређење пословних процеса и активности које су у функцији општег интереса, и њихово спровођење на одржив и друштвено одговоран начин. У саставу Одељења за безбедност, здравље на раду и одрживи развој обављају се послови у складу са законским регулативама Републике Србије из области заштите животне средине и управљања отпадом, који се генерише у току редовних активности самог Друштва.

Саму основу пословања у складу са заштитом животне средине чине очување радне средине и природног окружења, праћење и контролисање свих аспеката животне средине, и превенција загађивања и стварање услова за примену најбољих доступних технологија.

Циљ уређивања ове области животне средине је управљање отпадом на начин којим се не угрожава здравље запослених, а самим тим и животне средине. Превенција настајања отпада развојем чистијих технологија и рационалним коришћењем природних богатстава, као и отклањањем опасности од његовог штетног дејства, развој поступака и метода за одлагање отпада и развијање свести код запослених о неопходности адекватног управљања отпадом.

IV ДОГАЂАЈ ПО ЗАВРШЕТКУ ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

1. Битни пословни догађаји који су се десили од дана билансирања до дана подношења извештаја

- „Србија Воз“ а.д. је у 2017. години, закључило Уговор о зајму за Пројекат техничко-путничке станице (ТПС) Земун - фаза I, у износу од 30 мил. евра, и у 2018. години Уговор о зајму за Пројекат техничко-путничке станице (ТПС) Земун – фаза II, у износу од 22 мил. евра, за које је Законом о буџету Републике Србије планирана и издата гаранција у укупном износу од 52 мил. евра. Тендерска процедура за Пројекат техничко-путничке станице Земун је спроведена и извршена је стручна оцена понуда, на коју је добијена сагласност Одбора директора Друштва 10.05.2019. године.
- Због радова на реконструкцији, модернизацији и изградњи двоколосечне пруге Београд-Стара Пазова-Нови Сад-Суботица Државна граница, почев од 23.04.2018. године, на делу пруге Стара Пазова-Инђија уследила је **потпуна обустава саобраћаја**. Радови су настављени и у току трајања Реда возње 2018/2019 и почев од 01.02.2019. године, радови су проширени и на део пруге Инђија - Нови Сад и на том делу пруге радови се изводе уз **потпуну обуставу саобраћаја**.
- Такође, почев од 01.02.2019. године, саобраћај возова из унутрашњег саобраћаја на релацији Београд Центар-Нови Сад-Београд Центар и Шид-Нови Сад-Шид у **потпуности је обустављен**, до завршетка радова реконструкције, модернизације и изградње нове пруге.

2. Наплаћена отписана или исправљена потраживања

У 2018 години није било наплате отписаних потраживања као и наплате исправљених потраживања.

3. Судски спорови изгубљени након истека пословне године

На дан 31.12.2018. године у пословним књигама Друштва је на име судских спорова, као потенцијални одлив средстава резервисан износ од 446,187 хиљада динара и то за судске спорове који су покренути, пре свега, по основу топлог оброка и регреса.

Додатни проблем у пословању, како „Србија Воз“ а.д. тако и остала новооснована железничка предузећа, проузрокован је постојањем великог броја правоснажних и извршних судских пресуда којима се налаже да запосленима исплате потраживања из радног односа, односно предузима се принудно намиривање ових потраживања. Судски извршитељи пописали су готово сву покретну имовину „Железнице Србије“ а.д., али и нових железничких предузећа, с обзиром да су радници који туже за надоканду сменског рада запослени у новим компанијама, што додатно оптерећује њихово пословање. С тим у вези, МГСИ је у сарадњи са четири железничка предузећа предузело интензивне активности у циљу решавања овог питања.

Судска пракса основних судова, као и Апелационих судова у Републици Србији није уједначена по питању солидарне одговорности новооснованих друштава са „Железнице Србије“ а.д.. С тим у вези, новооснована друштва су у свим предметима у којима су донете правноснажне пресуде којима се утврђује солидарна одговорност са „Железнице Србије“ а.д. изјављивала посебну ревизију ради уједначавања судске праксе и подносила ванредни правни лек - предлог за понављање поступка због постојања нових чињеница и околности на основу којих је за њих могла да буде донета повољнија одлука да су била у могућности да их употребе у току поступка, а то је Протокол о усвајању Информације о спроведеном поступку статусне промене „Железнице Србије“ а.д. и отварању почетних стања у пословним књигама новоформираних друштава од 24. јуна 2016. године, који је прихватила Скупштина „Железнице Србије“ ад дана 30.06.2016. године, где је тачком 40. (дугорочна резервисања) и тачком 46. (остале краткорочне обавезе и друге обавезе) утврђено да се сва резервисања за судске спорове, као и судски спорови у току, накнаде штете, накнаде зараде и сл. преносе у почетно стање „Железнице Србије“.

У циљу превазилажења наведених проблема, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре одржало је више састанака којима су присуствовали, поред представника новооснованих друштава и представници Министарства правде.

Поред тога, имајући у виду да су се појавиле нове тужбе за топли оброк и регрес, на захтев суда, МГСИ је припремило, а Влада усвојила Закључак о прихватању текста Аутентичног тумачења одредаба члана 57. ст. 1. и 2. Колективног уговора за „Железнице Србије“ а.д. које се односе на топли оброк и регрес. Потписивањем Аутентичног тумачења од стране свих потписника Колективног уговора, у складу са овлашћењем прописаним Законом о раду, регулисаће се нејасноћа настала различитим тумачењима одредаба члана 57. Колективног уговора.

V ОПИС БУДУЋЕГ РАЗВОЈА ДРУШТВА ПРОМЕНА У ПОСЛОВНИМ ПОЛИТИКАМА ДРУШТВА, КАО И ГЛАВНИХ РИЗИКА И ПРЕТЊИ

1. Опис очекиваног развоја друштва у наредном периоду

Изградњом двоколосечне пруге Београд-Будимпешта, модернизацијом пруге Београд-Ниш-Граница са Бугарском, затим модернизацијом и реконструкцијом барске пруге, као и улагањима у остале пруге, стварају се услови за значајнију реализацију прихода, наравно уз реализацију инвестиција, између остalog, у возна средства за међународни саобраћај. Поред развоја међународног путничког саобраћаја, Друштво планира реализацију низа активности на развоју унутрашњег путничког саобраћаја како би железнички превоз путника преузео доминантну улогу на транспортном тржишту у Републици Србији.

Перманентно се предузимају активности на развијању директне сарадње са другим железничким управама у региону, како би се кроз међународне договоре о превозу путника смањили транспортни трошкови и повећала конкурентност путничког железничког саобраћаја.

Потенцијал транспортног тржишта за превоз путника је значајан и даје могућност за дугорочан развој и просперитет Друштва. У припреми је стварање транспортне заједнице Западног Балкана у којој треба да партиципирају железнице следећих земаља: Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Македонија и Албанија. На поменутом простору важиће дозволе и лиценце издате у једној земљи за све земље. Развијена регулатива, дужина мреже и транзитни карактер мреже српских пруга омогућавају Друштву доминантан положај у таквој транспортној заједници, при чему треба имати у виду и нове токове путника.

2. Главни ризици и претње којима је изложено привредно друштво

У свом редовном пословању Друштво је у различитом обиму изложено одређеним ризицима, и то: ризик од губитка дела тржишта услед затвора пруга, ризик недовољног броја исправних возних средстава за потребе извршења Реда вожње, ризик од неоправдано високих трошкова коришћења железничке инфраструктуре и трошкова пословања, као и финансијским ризицима. Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик новчаног тока. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на економски положај и пословање Друштва.

Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе у привреди и постојања одговарајућег правног и законодавног оквира.

Одредбама Закона о безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС“ број 101/2005, 91/2015) прописана је обавеза послодавца да донесе Акт о процени ризика за сва радна места у радној околини, да утврди начин и мере за уклањање ризика, док је начин извршења обавезе одређен Правилником о начину и поступку процене ризика на радном месту у радној околини („Службени гласник РС“ број 72/2006, 84/2006 - исправка, 30/2010 и 102/2015)

На основу наведених нормативних аката, в.д. Генералног директора Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија воз“ Београд, (у даљем тексту Друштво) донео је Одлуку о покретању поступка процене ризика број 4/2017-289-55, којом је предвиђено да процену ризика у Друштву изврши Стручни тим-лица са положеним стручним испитом и практичном оспособљености за обављање послова безбедности и здравља на раду и стручна лица свих организационих делова Друштва.

VI АКТИВНОСТИ ИСТРАЖИВАЊА И РАЗВОЈА

Током 2018. године, Друштво није имало значајних улагања у истраживање и развој.

VII ОТКУП СОПСТВЕНИХ АКЦИЈА

Друштво није вршило откуп сопствених акција, односно удела.

VIII ОГРАНЦИ

Друштво нема огранке у земљи и иностранству.

IX ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Друштво примењује Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је 25.11.2016. године усвојен на Одбору директора Друштва Одлуком број 4/2016-214-45 и допуна Правилника о изменама и допунама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је 23.06.2017. године усвојен на Одбору директора Друштва Одлуком број: 4/2017-361-74.

Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, у делу рачуноводствених политика дефинисало одредбе МРС 32 – *Финансијски инструменти*, од члана 177. до члана 187. Финансијски инструменти су уговори на основу којих настају финансијска средства, једног друштва и финансијске обавезе или инструмент капитала другог друштва. Дефинисана су финансијска средства (готовина, уговорно право, власнички инструменти другог правног лица и друго), и финансијске обавезе (дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе, краткорочне обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе), који се примењује у пословању Друштва.

Категорије финансијских инструмената

	U RSD 000	
	2018	2017
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	23,786	24,004
Потразивања по основу продаје	65,655	115,692
Потразивања из специфичних послова	8,920	796
Друга потразивања	31,688	30,795
Краткорочни финансијски пласмани	137,773	125,573
Готовински еквиваленти и готовина	700,013	845,032
	1,018,119	1,141,892
Финансијске обавезе		
Дугорочне обавезе	233,975	3,522
Краткорочне финансијске обавезе	53,373	64,291
Обавезе из пословања	633,899	666,429
Обавезе из специфичних послова	27,643	11,638
Друге обавезе	19,700	20,354
	968,592	766,234

X УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА И ПОЛИТИКЕ ЗАШТИТЕ, ИЗЛОЖЕНОСТ ЦЕНОВНОМ РИЗИКУ, КРЕДИТНОМ РИЗИКУ, РИЗИКУ ЛИКВИДНОСТИ И РИЗИКУ НОВЧАНОГ ТОКА

У свом редовном пословању Друштво је у различитом обиму изложено одређеним финансијским ризицима, и то: ризик од неадекватне динамике и висине финансирања ОЛП, ризик ликвидности, ризик од губитка дела тржишта услед затвора пруга, ризик недовољног броја исправних возних средстава за потребе извршења Реда вожње, ризик од неодобравања промене цена од Владе Републике Србије, ризик од неоправдано високих трошкова коришћења железничке инфраструктуре. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на економски положај и пословање Друштва.

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, ризик ликвидности и ризик новчаног тока. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају смањењем изложености Друштва овим ризицима. Друштво не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији. Стабилност економског окружења у којем Друштво послује, у великој мери зависи од мера Владе у привреди и постојања одговарајућег правног и законодавног оквира.

- *Ризик од промене курса страних валута*

Друштво је изложено ризику од промене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, а који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено ЕУР. Девизни ризик настаје у случајевима неусклађености финансијских средстава и обавеза изражених у страној валути и/или са валутном клаузулом. У мери у којој је то могуће, Друштво минимизира девизни ризик кроз минимизирање отворене девизне позиције.

У наредној табели је приказана изложеност Друштва девизном ризику на дан 31. децембар 2018. године:

У хиљадама РСД	ЕУР	УСД	ЦХФ	РСД	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	20,651	-	-	3,134	23,785
Потраживања по основу продаје	33,626	-	-	32,030	65,656
Потраживања из специфичних послова	-	-	-	8,920	8,920
Друга потраживања	-	-	-	31,688	31,688
Краткорочни финансијски пласмани	137,645	-	-	129	137,774
Готовински еквиваленти и готовина	200	6,441	-	693,374	700,014
Укупно	192,122	6,441	-	769,275	967,837
Дугорочне обавезе	232,311	-	-	1,664	233,975
Краткорочне финансијске обавезе	45,164	-	-	8,209	53,373
Обавезе из пословања	254,295	-	821	378,783	633,899
Обавезе из специфичних послова	-	-	-	27,642	27,642
Друге обавезе	596	-	-	19,105	19,701
Укупно	532,365	-	821	435,403	968,589
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2018.	(340,243)	6,441	(821)	333,872	(752)

Друштво је осетљиво на промене девизног курса евра, долара и швајцарског франка (ЕУР, УСД и ЦХФ). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Друштва на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дате стране валуте. Стопа осетљивости се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страној валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује на повећање резултата текућег периода у случајевима јачања динара у односу на валуту о којој се ради. У случају слабљења динара од 10% у односу на страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају. Главни разлог за наведено лежи у чињеници да Друштво има претежно кратку позицију у валути, те су стога обавезе у страној валути далеко веће од потраживања у истој.

	Изложеност девизном ризику на дан 31.12.2018.		Осетљивост на повећање / смањење Девизног курса од 10%	
	Средства	Обавезе	10%	(10%)
	У РСД 000	У РСД 000	У РСД 000	У РСД 000
CHF	-	821	(82)	82
USD	6,441	-	644	(644)
EUR	192,122	532,365	(34,024)	34,024
	198,562	533,186	(33,462)	33,462

• Ризик од промене каматних стопа

Друштво врши анализу изложености ризику од промене каматних стопа на динамичкој основи узимајући у обзир алтернативне изворе финансирања и рефинансирање, пре свега за дугорочне обавезе будући да оне представљају најзначајнију каматносно позицију. Активности управљања ризицима имају за циљ да оптимизирају нето расход од камата, уз услов да су тржишне каматне стопе на нивоу коју је у складу са пословном стратегијом Друштва. Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У РСД 000	
	2018	2017
Финансијска средства		
Некаматносна и каматносна са фиксном к.с.		
Дугорочни финансијски пласмани	23,786	24,004
Потраживања по основу продаје	65,655	115,692
Потраживања из специфичних послова	8,920	796
Друга потраживања	31,688	29,921
Краткорочни финансијски пласмани	137,773	125,573
Готовински еквиваленти и готовина	700,013	845,032
	967,837	1,141,018
Каматносна - варијабилан к.с.		
	-	-
	967,837	1,141,018
Финансијске обавезе		
Некаматносне и каматносне са фиксном к.с.		
Обавезе из пословања	(633,899)	(666,429)
Обавезе из специфичних послова	(27,642)	(11,641)
Друге обавезе	(19,701)	(20,354)
	(681,242)	(698,424)
Каматносне- варијабилан к.с.		
Дугорочне обавезе	(223,975)	(3,522)
Краткорочне финансијске обавезе	(53,373)	(64,291)
	(278,348)	(67,813)
	(968,590)	(766,237)
Гап ризика промене каматних стопа	(287,348)	(67,813)

Анализе осетљивости приказане у наредном тексту су успостављене на основу изложености променама каматних стопа за недериватне инструменте на датум биланса стања. За обавезе са варијабилном стопом, анализа је састављана под претпоставком да је преостали износ средстава и обавеза на датум биланса стања био непромењен у току целе године. Повећање или смањење од 1% представља, од стране руководства, процену реално могуће промене у каматним стопама.

	Повећање од 1 процентног поена		Смањење од 1 процентног поена	
	2018	2017	2018	2017
Резултат текуће године	(2,873)	(678)	2,873	678

• Ризик ликвидности

Друштво управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспећа. Друштво непрекидно процењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промена у изворима финансирања потребним за испуњење пословних циљева Друштва, а у складу са пословном стратегијом Друштва.

Друштво управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспећа. Друштво непрекидно процењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промена у изворима финансирања потребним за испуњење пословних циљева Друштва, а у складу са пословном стратегијом Друштва.

Следећа табела представља рачун доспећа средстава и обавеза, према преосталом року доспећа, на дан 31. децембра 2018. године:

У хиљадама РСД	До 3 месеца	Од 3 месеца До 1 године	Од 1 до 5 године	Преко 5 године	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	-	23,785	23,785
Потразивања по основу продаје	65,656	-	-	-	65,656
Потразивања из специфичних послова	8,920	-	-	-	8,920
Друга потразивања	31,688	-	-	-	31,688
Краткорочни финансијски пласмани	57,863	79,911	-	-	137,774
Готовински еквиваленти и готовина	700,014	-	-	-	700,014
Укупно	864,141	79,911	-	23,785	967,837
Дугорочне обавезе	-	-	51,228	182,747	233,975
Краткорочне финансијске обавезе	434	52,939	-	-	53,373
Обавезе из пословања	633,899	-	-	-	633,899
Обавезе из специфичних послова	27,642	-	-	-	27,642
Друге обавезе	19,701	-	-	-	19,701
Укупно	681,676	52,939	51,228	182,747	968,590
Рочна неусклађеност на дан 31. децембар 2018.	(182,465)	(26,972)	51,228	158,962	753

• **Управљање ризиком капитала**

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави са својим пословањем у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Друштво прати капитал на основу коефицијента задужености, који се израчунава као однос нето дуговања Друштва и његовог укупног капитала.

На дан 31. децембра 2018. и 2017. године, коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

У 000 РСД	2018	2017
Укупне обавезе	14,074,259	13,705,156
Минус: Готовина и готовински еквиваленти	700,015	845,032
Нето дуговање	13,374,244	12,860,124
Укупан капитал	21,529,925	23,124,968
Коефицијент задужености	0.62	0.56

Ризик смањења средстава из Буџета Републике Србије: Постојање могућности смањења средстава одређених од стране државе за финансирање ОЈП, може довести, између осталог, до ризика техничке спремности капацитета за превоз путника, због евентуалног отежаног обезбеђења потребних средстава за одржавање, а самим тим појавила би се и могућност ризика у контексту безбедности саобраћаја.

Ризик ликвидности: Друштво управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспећа. Друштво непрекидно процењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промена у изворима финансирања потребним за испуњење пословних циљева Друштва, а у складу са пословном стратегијом Друштва.

Ризик од губитка дела тржишта услед најављених затвора пруга: Услед очекиваних радова на железничкој инфраструктури Друштво ће бити суочено са ризиком од губитка дела тржишта, уз истовремени ризик од немогућности да се губитак надокнади од Управљача инфраструктуре. Истовремено, ненајављени затвори пруга од стране Управљача железничке инфраструктуре услед ванредних догађаја и ургентних ненајављених радова, одражавају се на пословање „Србија Воз“ а.д. кроз отказивање возова што, даље имплицира губитак прихода као и негативан утицај на рејтинг Друштва;

Ризик недовољног броја исправних возних средстава за потребе извршења Реда вожње: Стручне службе Друштва процењују да је за редовно одржавање возних средстава и набавку резервних делова потребно знатно више финансијских средстава од планираних програмом пословања, и то пре свега за нова возна средства, односно ЕМВ и ДМВ гарнитуре које излазе из гарантног периода;

Ценовни ризик: Друштво је изложено ризику услед евентуалног неодобравања промене цена од Владе Републике Србије у нивоу пројектоване инфлације, што има директан утицај на ликвидност Друштва. Истовремено, повећање цена подразумева и наставак подизања нивоа квалитета превозних услуга, како би се одржало, односно повећало учешће железничког превоза путника на транспортном тржишту;

Ризик од неоправдано високих трошкова коришћења железничке инфраструктуре: Имајући у виду да превозници треба да сnose само оправдане трошкове пословања Управљача инфраструктуре, оправданост појединих елемената утврђивања висине накнаде за коришћење железничке инфраструктуре, односно начина њиховог обрачуна, има директан утицај на економски положај „Србија Воз“ а.д.

Кредитни ризик: Друштво је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Друштву измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Друштво. У случају неиспуњења обавеза од стране дужника, кредитним ризиком се управља предузимањем следећег:

- обуставља се даља испорука услуга,
- разматра се подношење тужбе надлежним институцијама,
- уговарање репрограма и вансудског поравнања,
- уговором се дефинишу одговарајући финансијски инструменти за обезбеђење плаћања потраживања (меница, банкарска гаранција, депозит и слично).

Ризик новчаног тока: Ризик новчаног тока је ризик да се из новчаних прилива неће обезбедити потребна средства за измирење доспелих обавеза. Ризик новчаног тока може узроковати рочну и валутну неусаглашеност обавеза и потраживања, а самим тим и неадекватну процену утицаја одређених издатака на ликвидност. Ризик новчаних токова могу узроковати и кредитни и тржишни ризици.

Руководство Друштва управља ризиком новчаног тока, тако што свакодневно врши усклађивање рочне и валутне усаглашености обавеза и потраживања, врши процену утицаја значајних издатака на ликвидност Друштва, а посебно врши процену прилива и кредитне способности комитената.

Тржишни ризик: У свом пословању Друштво је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа (девизни и каматни ризик), из разлога што има потраживања и обавезе у страној валути, као и уговорене обавезе и потраживања по варијабилним каматним стопама.

XI ПРЕГЛЕД ПРАВИЛА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

У циљу ефикасног и одговорног корпоративног управљања, успостављања високих стандарда етичког понашања, подизања нивоа превенције и ширења свести о потреби спречавања коруптивног понашања донети су следећи акти:

- Етички кодекс,
- Корпоративно управљање,
- Акциони план за спровођење антикорупцијских мера (Формиран је Антикорупцијски тим чији су чланови успешно прошли обуку „Етика и интегритет“ Агенције за борбу против корупције),
- Правилник о поступку унутрашњег узбуњивања,
- Етичка линија за пријаву неетичког и непрофесионалног понашања,
- Приручник за едукацију запослених о остваривању нулте толеранције на корупцију,
- Интерни план за спречавање корупције у јавним набавкама,
- Каталог примљених поклона,

- Информатор о раду
- Кодекс равноправности

Такође је усвојен и План интегритета, у складу са смерницама Агенције за борбу против корупције, чија је сврха успостављање механизма који ће обезбедити ефикасно и ефективно функционисање институције кроз јачање одговорности, поједностављење компликованих процедура, повећање транспарентности код доношења одлука, контролисање дискреционих овлашћења, јачање етике, елиминисање неефикасне праксе и неприменљиве регулативе, увођење ефикасног система надзора и контроле.

„Србија Воз“ а.д. ће наставити да заузима свој проактиван став у циљу побољшања корпоративног управљања, повећања нивоа етичке културе, ефикасности, ефективности и транспарентности пословања.

Имајући у виду чињеницу да је увођење корпоративног управљања мотивисано, између осталог, жељом да се повећа ниво ефикасности, ефективности и транспарентности рада „Србија Воз“ а.д., предузимају се многе активности на унапређењу система праћења, извештавања и одговорности за резултате пословања.

„Србија Воз“ а.д. је потписао Уговор о зајму са Европском банком за обнову и развоја (EBRD), којим је, између осталог, предвиђено усвајање и спровођење Акционог плана корпоративног управљања, који укључује мере јачања функције интерне ревизије, затим јачање функције стратешког планирања, јачање функција управљања ризиком и интерне контроле, итд..

У 2018. години именован је Тим за сарадњу са консултантима у циљу спровођења Акционог плана корпоративног управљања, као обавезе из Уговора о зајму, закљученог између Акционарског друштва за железнички превоз путника „Србија Воз“ Београд и Европске банке за обнову и развој – Пројекат модернизације ТПС Земун, а у циљу унапређења корпоративног управљања Друштва.

Дугорочни и средњорочни план

Скупштина Друштва је на седници одржаној 03.03.2017. године донела Одлуку број 5/2017-41-22 о усвајању Дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије и развоја „Србија Воз“ а.д. за период од 2017. до 2027. године, који је у предвиђеном законском року предат Влади Републике Србије на сагласност.

Интерна ревизија

Почевши од 01.01.2017. године у Друштву је успостављен рад Центра за интерну ревизију.

Након доношења Повеље Интерне ревизије и увођења Етичког кодекса Интерне ревизије, Центар за интерну ревизију упутио је захтев Министарству финансија - Централној јединици за хармонизацију за спровођење практичне обуке за три ревизора, у циљу стицања звања овлашћени интерни ревизор.

Након спроведених припремних радњи, по инструкцијама Централне јединице за хармонизацију, у четвртм кварталу је након овлашћења Генералног директора Друштва започета надгледана (менторска) ревизија од стране Министарства финансија - Централне јединице за хармонизацију. У јулу месецу 2018. године три запослена су стекла Сертификат овлашћеног интерног ревизора у јавном сектору.

Доношење Стратешког плана интерне ревизије, који ће бити у складу са циљевима Друштва и усвојеном Стратегијом развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији за период 2017. – 2020. планира се у трећем кварталу 2018. године.

Комисија за ревизију

Скупштина Друштва је на седници одржаној 18.11.2016. године, донела Одлуку број 5/2016-27-14 о именовању Комисије за ревизију.

Задатак комисије је да припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризика, испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми Финансијских извештаја и оцењује садржину тих извештаја, врши надзор над радом унутрашњег надзора у друштву, врши надзор над поступком ревизије и проверу независности и објективности ревизора, даје мишљење о предлогу Уговора са ревизором друштва и у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором Друштва и обавља друге послове из домена ревизије које јој повери Скупштина друштва.

Корпоративно управљање у Друштву

1. Друштво је организовано као акционарско друштво на неодређено време и регистровано је у Регистар привредних субјеката са матичним бројем 21127124 и ПИБ 109108438.
2. Једини акционар Друштва је Република Србија, за коју, на основу законских овлашћења, права акционара врши Влада Републике Србије, Београд, Немањина број 11, матични број 07020171 (у даљем тексту Акционар).
3. Највиши општи акт друштва је Статут и са њим су усклађена сва остала акта Друштва.
4. Друштво има пословно име и скраћено име, свој печат и штампил, знак и логотип.
5. Друштво је организовано као једнодомно са органима управљања (Скупштина и Одбор директора).
6. Функцију Скупштине у Друштву врши Акционар. Скупштина заседа на редовним и ванредним седницама. Скупштину сазива Одбор директора.
7. Одбор директора се састоји од три директора. Сви директори су извршни директори. Директоре именује Скупштина на предлог Акционара. Одбор директора именује једног од директора за генералног директора Друштва. Генерални директор координира рад директора и организује пословање Друштва.
8. Примања пословодства:

- Примања чланова скупштине за период 01.01-31.12.2018. године

Ред. бр.	Име, презиме и пребивалиште	Образовање	Исплаћени нето износ накнаде
1	Кристина Бојовић (председник Скупштине)	дипл. ек.	624.828,00
2	Небојша Никић	дипл. ек.	520.692,00
3	Татјана Миливојевић	дипл. ек.	520.692,00
4	Младен Новаков	дипл. ек.	520.692,00
5	Никола Пандрић	дипл. ек.	520.692,00

- Примања одбора директора за период 01.01-31.12.2018.године

Ред. бр.	Име, презиме и пребивалиште	Образовање	Исплаћени нето износ зараде
1	Југослав Јовић, Београд	дипл.маш.инж.	2.170.486,00
2	Весна Радосављевић	дипл. ек.	1.592.813,00
3	Весна Брајовић	дипл. инж. саоб.	1.597.464,00

В.Д. Генералног директора

Југослав Јовић, дипл. маш. инж.